

Ringsted den 27. marts 2023

Transportminister Thomas Danielsen
Transportudvalgets medlemmer

Vedr. L 62 Forslag til lov om ændring af jernbaneloven og lov om DSB – pålæggelse af straf

Under fremsættelsestalen den 23. marts 2023 i Folketinget understregede du og flere af trafikordførerne, at formålet med ændringen af loven var at bringe jernbaneloven i overensstemmelse med EU-reguleringen på jernbaneområdet.

Ændringerne til:

- § 116 stk. 1 nr.2 om bøde, hvis vilkår og betingelser knyttet til en sikkerhedscertificering eller EU-sikkerhedscertifikat tilsidesættes, og ændringerne til

- § 117 stk. 2. om bøde eller fængsel ved overtrædelse af EU-forordninger i bekendtgørelsen om straf der fastsættes i medfør af loven, vil næppe få nogen retsvirkning.

Det Europæiske Jernbaneagentur - ERA har på forhånd forkastet ændringen til § 116.

ERA har den 6. december 2022 i dokumentet Opinion 2022-6*, på sidste side fremsat følgende udtalelse:

"Det er styrelsens (læs ERA's) opfattelse, at kravet om retlige rammer for at sikre, at jernbanevirksomheders ansvar også bliver strafbart efter straffelovgivningen (forslaget § 116, stk. 1, nr. 4) falder uden for anvendelsesområdet for artikel 8 i direktiv (EU). 2016/798 om jernbanesikkerhed."

Det fremgår af bemærkninger til lovforslaget at forslaget blandt andet implementerer direktiv 2016/798 om jernbanesikkerhed med ændringer.

Det kan derfor forventes at ERA tilsvarende § 116 ikke accepterer ændringen til § 117 stk. 2 i forslaget til ændringer af jernbaneloven, fordi § 117 også falder udenfor artikel 8 i direktiv (EU). 2016/798 om jernbanesikkerhed.

ERA forudsætter at aktiviteter i jernbanesystemet skal være fri for straffebestemmelser.

Den 6. december 2022 i dokumentet Opinion 2022-6* har ERA på sidste side tilkendegivet følgende vedrørende ansvaret for overholdelse af sikkerhedsregler på jernbanen:

"Styrelsens opfattelse (læs ERA) er også, at det er NSA-DK-niveau (læs Trafikstyrelsen i DK) gennem certificering/autorisation og især tilsyn med sikkerhedsledelsessystemerne for den respektive infrastrukturforvalter og jernbanevirksomhed at overvåge dets effektivitet, herunder operationelle aktiviteter, der har til formål at kontrollere transporten af semitrailere på lommevogne under sidevindseksponering over Storebæltsbroen."

ERA forudsætter med andre ord at kontrollen med at kravene til sikkerhed i sikkerhedscertifikaterne er effektiv, og at kontrol med at de overholdes i Danmark, alene skal ske igennem tilsyn udført af Trafikstyrelsen i DK.

Den eneste sanktionsmulighed som ERA accepterer er med andre ord, hvis Trafikstyrelsen på baggrund af tilsyn helt eller delvis tilbagekalder en jernbanevirksomhed sikkerheds- eller EU-sikkerhedscertifikat.

Udenlandske operatører

Ved udarbejdelsen af bestemmelserne skal der også tages højde for, at udenlandske operatører, som har fået udstedt deres EU-sikkerhedscertifikat hos ERA skal være omfattet af bestemmelserne om pålæggelse af straf ved forseelser i Danmark.

* OPINION 2022-6 AF DEN EUROPÆISKE UNIONS AGENTUR FOR JERNBANER vedr.

Bekendtgørelse nr. 1361 – 28/09/2022 af Danmark om betjening af lommevogne med sættevogne og to nye udkast til sikkerhedsregler anmeldt i Single Rules Database som DK-SA-289-1-D og DK-SA-295-1- D.

Vedtagelse af ændringen til § 116 og evt. § 117 vil formentlig være et slag i luften, fordi en jernbanevirksomhed, som bliver strafpålagt ifølge § 116 eller § 117, vil kunne påberåbe sig at bestemmelserne falder uden for anvendelsesområdet for artikel 8, i direktiv (EU) 2016/798 om jernbanesikkerhed, og at bestemmelsen derfor ikke kan bringes i anvendelse på interoperable strækninger.

Straffebestemmelser i Tyskland.

I september 2021 forespurgte jeg Eisenbahn-Bundesamt – EBA, Trafikstyrelses pendant i Tyskland om, hvem der kan straffes og hvordan man vil blive straffet ved overtrædelse af TSI-bestemmelser, herunder bestemmelserne om sikring af gods på jernbanen.

Af svaret fremgår at:

”Straf i Tyskland forudsætter at overtrædelsen af en TSI er strafbar. Manglende overholdelse af en TSI alene udgør imidlertid ikke en strafbar handling i Tyskland. Der findes ingen bestemmelse i Tyskland, der straffer manglende overholdelse af en TSI.

En straf kan dog tænkes hvis jernbanevirksomheden ikke overholder en TSI og dermed begår en forbrydelse, såsom legebekadigelse, manddrab, ejedomseskade eller bedrageri.

Du kan herefter blive straffet efter bestemmelserne i straffeloven (Strafgesetzbuch – StGB). Afstraffelse udføres af strafferetten, som afsiger enten dom eller straffkendelse. Strafbare forhold kan anmeldes til politiet, anklagemyndigheden eller landsretten.”

Forslag om ændring af dansk straffelov

Hos de pårørende efter den tragiske ulykke på Storebælt i 2019 og hos mange borgere er der en berettiget forventning om, at de straffebestemmelser som nu indføres, 4 år efter ulykken får den tilsigtede virkning. Efter tilkendegivelserne fra ERA er der ikke megen udsigt til at det kan ske indenfor rammerne af direktiv (EU) 2016/798 om jernbanesikkerhed.

Det kunne derfor være hensigtsmæssigt i stedet at tilpasse straffeloven, så den kommer på linje med tysk straffelov (Strafgesetzbuch) for eksempel § 315 stk. 1.

En optagelse i den danske straffelov vil samtidig sikre at alle udenlandske operatører er omfattet af bestemmelserne, uanset hvor de har fået udstedt deres sikkerheds- eller EU-sikkerhedscertifikat.

Med venlig hilsen



Sikkerhedschef DSB og CFL-Cargo Danmark – emeritus
Thomas Albøg Olsen
Eriksvej 83
4100 Ringsted

* OPINION 2022-6 AF DEN EUROPÆISKE UNIONS AGENTUR FOR JERNBANER vedr.

Bekendtgørelse nr. 1361 – 28/09/2022 af Danmark om betjening af lommevogne med sættevogne og to nye udkast til sikkerhedsregler anmeldt i Single Rules Database som DK-SA-289-1-D og DK-SA-295-1- D.